

Sygn. akt V CSK 174/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa P. J.

przeciwko A. D., S. S., P. D. i T. D.

o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej A. D.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 23 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od pozwanej A. D. na rzecz powoda P. J.
kwotę 3.600, - (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana A. D. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 23 października 2013 r. zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 marca 2013 r. w zakresie uznania za bezskuteczną w stosunku do powoda P. J. umowy z dnia 17 maja 2010 r., dotyczącej darowizny dłużnika B. D. na rzecz A. D. udziału $\frac{1}{2}$ we współwłasności nieruchomości położonej w T. w gminie C., dla której prowadzona jest księga wieczysta w Sądzie Rejonowym w N. Nr [...], celem zaspokojenia wierzytelności przysługującej powodowi od dłużnika B. D., na podstawie ugody zawartej w dniu 19 sierpnia 2010 r. przed Sądem Okręgowym w K. oraz oddalającego powództwo w pozostałym zakresie.

Powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Cel ten może być osiągnięty jedynie poprzez powołanie i wykazanie istnienia przesłanek umożliwiających jego realizację. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły.

Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w skardze kasacyjnej wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista

zasadność skargi i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku zachodzą wskazane przyczyny. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwana oparła na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., podnosząc, że wykładni Sądu Najwyższego wymaga art. 527 § 2 k.c. w zakresie sposobu ustalania majątku dłużnika, którego czynność prawna została uznana za bezskuteczną w wyniku zaskarżenia jej *actione pauliana*, w szczególności w zakresie udziału w prawie własności nieruchomości, która jest obciążona hipoteką, uwzględniania zobowiązań solidarnych dłużnika zabezpieczonych taką hipoteką. Ponadto w związku z nowelizacją art. 1025 § 1 pkt 5 k.p.c., wynikającą z ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw wymaga, zdaniem skarżącej, wykładni jego relacja z art. 532 k.c. Skarga podnosi, że wyjaśnienie tych wątpliwości jest celowe dla rozpoznawania spraw, w których konieczne jest ustalenie, czy w wypadku gdyby dłużnik nie dokonał określonej czynności to wierzyciel uzyskałby chociażby częściowe zaspokojenie.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na przyczynę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo istnienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe

omówienie na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym owe rozbieżności polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Wymagania te w przedstawionej skardze nie zostały spełnione. Nie wskazano na czym polegać by miały ewentualne rozbieżności w dotychczasowej, bardzo bogatej praktyce orzeczniczej Sądu Najwyższego, odnoszącej się do skargi pauliańskiej w zakresie relewantnym dla przedstawionych kwestii. Nie przytoczono argumentów juredycznych wskazujących na potrzebę odmiennego traktowania udziału w prawie własności ani wyjaśniania na etapie postępowania rozpoznawczego w sprawie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną zagadnień związanych z ewentualnym postępowaniem egzekucyjnym z nieruchomości. W istocie wątpliwości skarżącej odnoszą się do prawidłowości ustaleń i ocen sądu dotyczących możliwości zaspokojenia dłużnika z prawa objętego ubezskutecznioną czynnością prawną w indywidualnym stanie faktycznym sprawy zatem nie mogą być zakwalifikowane jako przyczyna kasacyjna wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Odwoływanie się do potencjalnie możliwych postępowania, w których mogą wystąpić zbliżone problemy prawne także nie może być skuteczne.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 odmówił przyjęcia skargi i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - tekst. jedn.: Dz. U. 2013 r., poz. 490).

[aw]